

„1991 metų sausio 13-oji ypatinga diena. Tai diena, kai Lietuva atgavo laisvę ir tapo nepriklausoma, diena, kurios ilgai laukė Lietuvos žmonės, diena, kuri pareikalavo aukų. <... > Negaliu tiksliai pasakyti, kodėl šį laišką nusprendžiau parašyti Tau, Dariau.

Gal todėl, kad tą dieną Tau tebuvo tik septyniolika, lygiai tiek pat, kiek man dabar, o gal todėl, kad man pasirodė, jog mes šiek tiek panašūs... Visuomet lengviau suprasti panašiai mąstantį žmogų, jo jausmus, išgyvenimus. Nors galbūt aš niekada nesuprasiu ir nepajusiu to, ką jautei Tu tą žiaurią dieną stojęs prieš okupantų tankus ginti Lietuvos."

Tai Agnės Arlikevičiūtės, „Atžalyno" vienuoliktokės, laiško, skirto Sausio 13 - osios didvyriui Dariui Gerbutavičiui, pradžia.

Mergaitės laiškas buvo siųstas epistolinio rašinio „Pasakoju tau apie laisvą Lietuvą" konkursui, kurį rengė Lietuvos jaunimo turizmo centras, o rėmė - Švietimo ir mokslo ministerija. Šis konkursas - tai vienas iš projekto „Tūkstantis žvilgsnių į Lietuvą" renginių, kuriuose galėjo dalyvauti įvairių amžiaus grupių Lietuvos moksleiviai.

Labai apsidžiaugėme, kad Agnės pastangas lydėjo sėkmė: ji laimėjo antrąją vietą respublikoje ir buvo pakviesta į Vilnių, į baigiamąją šventę.

Apdovanojimų šventė buvo organizuota Vilniaus Tuskulėnų rimties parko memorialinio komplekso konferencijų salėje. Pradžioje galėjome apžiūrėti moksleivių darbus: fotografijas, eskizus, pavartyti sukauptą kraštotyrinę medžiagą. Šventės metu visiems dalyviams ir jų mokytojams padėjo Lietuvos jaunimo turizmo centro direktorė Vida Petrevičienė, kalbėjo vertinimo komisijų nariai, pirmųjų vietų laimėtojai skaitė savo darbus, dalijosi įspūdžiais. Agnė buvo apdovanota antrosios vietos diplomu ir Just. Marcinkevičiaus kūrybos rinktine, o jos mokytoja - padėkos raštu.

Antroji šventė dalis - ekskursija po memorialinį kompleksą - paliko nepakartojamų įspūdžių. Klausėmės gidų pasakojimų apie 1944 - 1947 metais NKGB - MGB vidaus kalėjime ir Vilniaus apylinkėse nukankintus ir duobėse užkastus bei kalkėmis apipiltus (norint nuslėpti nusikaltimų pėdsakus) žmones, kovojusius prieš totalitarinį režimą. Buvusio Baltojo dvarelio rūsyje apžiūrėjome ekspoziciją „Tuskulėnų dvaro paslaptys". Čia galima sužinoti apie kankinimų metodus, apžiūrėti įrengtas ekspozicijas, pasakojančias ne tik aukų, bet ir budelių gyvenimo istorijas, pvz., galima pamatyti budelių už „gerą tarnystę" gautus apdovanojimus. Aukų salė skirta vyskupui Vincentui Borisevičiui, vienam iš svarbiausių to meto kovos dalyvių - jis pasirinktas kaip tos prasmingos kovos simbolis. Beje, įspūdingai viena priešais kitą įrengtos salės - tarsi amžinoji aukų ir budelių akistata.

Dar aplankėme koplyčią-kolumbariumą, kurio lubas puošia įspūdinga Gytenio Umbraso sukurta mozaika, simbolizuojanti trejybę - likimą, laisvę, laimę (didžiuliai pelėdos, sakalo ir gulbės sparnai). Metalinėse dėžutėse (urnose) laikomi 724 šiose apylinkėse iškastų žmonių palaikai. Įspūdinga šiuolaikinė kompozicija žymi vietą, kur buvo, atkūrus nepriklausomybę, atrasta

Parašė Administratorius
Šeštadienis, 10 Gruodis 2011 19:26

---

masinė nužudytų žmonių kapavietė.

Ekskursija išties jaudinanti, ypač apgalvota, verčianti susimąstyti, kokie žiaurūs buvo KGB darbuotojai ir kiek nedaug jiems reiškė mažas Lietuvos žmogus. Po tokių vaizdų susimąstai, kokia didelė ir be galo svarbi tautai yra jos Nepriklausomybė ir kaip svarbu nepamiršti tų, kurie „vardan tos Lietuvos" žuvo Sausio 13 -ąją.

„Taigi, nėra žmogaus, kuris nemylėtų laisvės, bet teisingasis reikalauja jos visiems, o neteisingasis - vien sau. Tu ir visi tie žmonės, žuvę tą vakarą prie Televizijos bokšto, reikalavote laisvės ne vien tik sau, bet ir visiems. Tu žuvai trokšdamas laisvės valstybei, žmonėms, kurie dėkingi, turėdami tai, ką turi dabar. Labai gaila, kad Tu negalėjai matyti ir girdėti viso to, kas vyko atgavus laisvę, bet aš labai stengiausi Tau papasakoti apie svarbiausius laisvos Lietuvos įvykius. Tikiuosi, kad Tu didžiuotumeisi iškovota laisve Lietuvai, nors dėl to paaukoti teko patį brangiausią - dar tik pradėjusį skleisti savo GYVENIMĄ", - rašo Agnė laiško pabaigoje.

Džiaugiamės prasmingu laimėjimu ir dėkojame mokyklos direktoriui už sudarytas sąlygas nuvykti į šventę.

Adelė Samulionienė,

Biržų „Atžalyno" vidurinės mokyklos mokytoja

„Atžalyno" vienuoliktokė - epistolinio rašinio konkurso prizinkė

Parašė Administratorius

Šeštadienis, 10 Gruodis 2011 19:26

2011-12-10